

Etiske perspektiver på dyreverdenen

Lektor Jes Lynning Harfeld
Institut for Kultur og Læring, Aalborg Universitet

Opgaver:

Som baggrund foreslås, at man læser: Harfeld, J., & Gjerris, M. (2016). Hvad vi skylder dyrene. I C. Coff (red.), *Fødevareetik* (1 udg., s. 247-270). Munksgaard.

Rewilding

Biodiversitetstabet i Danmark og andre især europæiske lande har ført til en række naturprojekter, der med brug af blandt andet hårdføre typer af kvæg og heste søger at fremme en rig og selvforvaltende natur.

Se Det Dyreetiske Råds rapport om disse typer af projekter:

<https://detdyreetiskeraad.dk/udtalelser/udtalelse/pub/hent-fil/publication/udtalelse-om-brug-af-dyr-til-rewilding-ved-naturforvaltning-2018>

Diskuter med baggrund i etiske overvejelser følgende tre spørgsmål:

- Har mennesker et moralsk ansvar for dyr, som udsættes til at skulle være vildtlevende i indhegnede områder? Sammenlign i diskussionen med dyr udsat på øer eller andre naturligt begrænsede områder samt med dyr udsat i mere åben natur (f.eks. bævere).
- Hvad er et godt dyreliv? Tag udgangspunkt i forskellen på en hest i et rewildingprojekt og en hest på en rideskole.
- Hvad er at foretrække – den frihed som kvæg og heste har i rewilding-områder eller den garanti mod lidelsesfuld sult, som de har i menneskers brug på stald og i folde?

Landbrug

Der produceres i Danmark blandt andet cirka 125 millioner kyllinger og cirka 20 millioner svin til kødproduktion. Stegt flæsk er officielt Danmarks nationalret, men den animalske produktion er også kommet under fornyet kritisk lys igennem de sidste årtier: Halekuperinger, trædepudesvidninger, kastreringer, trange levevilkår og mange syge og døde (før slagtning) dyr.

Diskuter med baggrund i etiske overvejelser følgende tre spørgsmål:

- Er der forskel på forskellige dyrs moralske status? Den danske svineproduktion resulterer blandt andet i mere end 20.000 døde pattegrise hver dag. Ville vi se anderledes på kødproduktionen, hvis halekuperingen, det intensive dyrehold, kastration uden bedøvelse foregik på millioner af hunde, og at et biprodukt var 20.000 døde hundehvalpe hver dag? Hvorfor – hvorfor ikke?
- Vi har et dybt kulturelt tabu omkring det at spise mennesker – et tabu der også reflekteres i de fleste etiske teorier. Hvad er forskellen på at spise mennesker og spise andre dyr?

- Der er stor fokus på dyrevelfærd i det danske landbrugs hold af produktionsdyr. Hvilke krav bør der sættes til den måde, som vi holder landbrugsdyr på?

Jagt

Der er cirka 175.000 jægere i Danmark, og jagten er som tradition ældre end både landbrug og anden dyrebrug. Generelt er jagt en accepteret aktivitet i samfundet, men der har også gennem årene været kritiske røster og nogle typer af jagt – f.eks. med visse typer af hunde eller fælder – er blevet gjort ulovlige. I dag drives der jagt i Danmark med haglgevær, riffel, bue og med falke. De fleste går på jagt som en rekreativ fritidsaktivitet, men der jages også for kød og trofæer samt for at regulere bestande.

Diskuter med baggrund i etiske overvejelser følgende tre spørgsmål:

- Er der typer af jagt, der er mere etisk forsvarlige end andre – hvorfor/hvorfor ikke?
- I Danmark opdrættes der 800.000 fasaner i fangenskab hvert år. Disse fugle udsættes herefter i naturen, hvor de typisk indgår som skydefugle i klapjagter. Er der etisk set forskel på at gå på jagt efter disse fugle og fugle, der ikke er opdrættet?